

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za novembar 2024.god.

24.12.2024

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Nevenu, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji. Pri izvođenju kontrole vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Â

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, suzenja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid

U novembru 2024.god. izvršeno je ukupno 149 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji, a 29 dnevnih merenja na mernom mestu u Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Nevenu.

U novembru 2024.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

ÄœaÄ'Ä Ä Ä Ä Ä

U novembru 2024.god. izvršeno je ukupno 149 dnevnih merenja koncentracija Å•aÄ'i u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima:u ZZJZ Vranje,Â Osnovnoj Åikoli äœSvetozar MarkoviÄ†â€• u Vranju, Osnovnoj Åikoli äœJ.JovanoviÄ• Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Åikoli äœPredrag DevedÄ¼iÄ†â€• u Vranjskoj Banji, a 29 dnevnih merenja na mernom mestu u PredÅikolskoj ustanovi äœNaÄje dete-VrtiÄ†u äœNevenâ€• u Vranju.Ä Ä Ä Ä Ä Ä Ä Ä

U novembru 2024.god. nivo Å•aÄ'i je bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na mernom mestu u ZZJZ Vranje 1 dan, na mernom mestu u, Osnovnoj Åikoli äœSvetozar MarkoviÄ†â€• u Vranju 7 dana, u PredÅikolskoj ustanovi äœNaÄje deteâ€•-VrtiÄ†u äœNevenâ€• u Vranju 4 dana i uÂ Osnovnoj Åikoli äœJ.JovanoviÄ• Zmajâ€• u Vranju 1 dan, dok na mernom mestu u Osnovnoj Åikoli äœPredrag DevedÄ¼iÄ†â€• u Vranjskoj BanjiÂ nivo Å•aÄ'i nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije Å•adi u vazduhu za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Ä

Ä

Azot dioksid

U novembru 2024.god. izvršeno je ukupno 149 dnevnih merenja koncentracija NO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima:u ZZJZ Vranje,Â Osnovnoj Åikoli äœSvetozar MarkoviÄ†â€• u Vranju, Osnovnoj Åikoli äœJ.JovanoviÄ• Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Åikoli äœPredrag DevedÄ¼iÄ†â€• u Vranjskoj Banji, a 29 dnevnih merenja na mernom mestu u PredÅikolskoj ustanovi äœNaÄje deteâ€•-VrtiÄ†u äœNevenâ€• u Vranju.

U novembru 2024.god. nivo NO₂ nije bio preko granične, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po vaÄ¼eÄ†oj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi $85 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$.

Â Â

Aerosediment

U novembru 2024.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina račena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Nivo ukupnih taložnih materija u novembru 2024.god.na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taložnih materija za jedan mesec iznosi $450 \text{mg}/\text{m}^2/\text{dan}$.

Â

DR NEVENKA STANOJKOVIĆ

Spec.higijene

Â

DEJAN JOVANOVIĆ

Spec.toksikologije

Â

Â